

İranlı Azerbaycan Türklerinde Dil Aktarımı

Sonel Bosnalı

(Tekirdağ)

Özet: İran Azerbaycan Türklerinde genel bir durum olan “iki dilli aktarım”, dinamik özelliklidir; zira iki dillilikten Farsça lehine yeni bir tek dilli aktarımın belirtileri görülmektedir. Diğer taraftan, okuma ve yazma yetileri göz önüne alındığında, Türkçenin “sınırlı işlev” kapsamında aktarım olanağı bulunduğu anlaşılmaktadır. Dil aktarımında rol oynayan mekânlara bakıldığında; her iki dilin aktarımında da evin belirleyici bir rol oynadığı açıktır. Okulun rolü beklendiği gibi ana dili için sınırlı ve Farsça için çok daha önemlidir. Mahalleye gelince; Türkçe aktarımında belli bir rol oynarken Farsça aktarımında hiçbir rol oynamaması ilgi çekicidir. Ayrıca, Tahran ve televizyon, dillerin aktarımında küçük de olsa, 0,08 düzeyinde, bir rol oynamaktadır; ancak bunların sadece Farsça aktarımı için bir rol oynadığı dikkatlerden kaçmamalıdır.

Anahtar Sözcükler: Türk dilleri, İran Azerbaycan Türkçesi, Dil aktarımı, Toplumdilbilim

Abstract: Bilingual transfer, common in Iranian Azeris, is of a dynamic nature as the indices of a new, monolingual transfer is apparent in favor of Persian of the two languages. On the other hand, when reading and writing skills are considered, Turkish seems to have a capacity in the transfer only to the extent of “limited function”. When the locations which play a role in the transfer are taken into consideration, the house obviously plays a prominent role, while the role of the school is limited as expected for the mother tongue but more significant for Persian. Regarding the district, it is remarkable that while it plays a certain role in the transfer for Turkish, it plays no role in the transfer for Persian. Besides, Teheran and television plays a role—very small, though—only to a ratio of 0,08 in the transfer of languages; however, it should not be ignored that they play a role only for the transfer of Persian.

Keywords: Turkic languages, Iranian Azeri Turkic, Language transfer, Sociolinguistics